

Läsnyckel

Den onda barnvakten

Av: Annie Graves

Mardrömsklubben leds av 12-åriga Annie Graves som på sina föräldrafria pyjamaspartyn låter varje deltagare berätta sin allra otäckaste historia för henne...

Innan du läser

Titta på omslaget. Vad ser du? Vilken stämning förmedlar omslaget? Vem tror du personen i månen är? Varför tror du att det finns en katt och ett slott med på bilden? Vilken typ av berättelse tror du det här är?

Läs baksidestexten. Har du någon gång haft en elak barnvakt? Barnvakten heter *Demona*, varför tror du hon heter så? Vem eller vad tror du att Demona är? Låter Mardröms-klubben som en klubb du skulle vilja tillhöra?

Medan du läser

Annie

Vem är Annie? Varför tror du hon tycker att det är praktiskt att vara föräldralös? Hade du velat bo i ett eget hus/lägenhet? Annies djur heter Icke Någe Namn och Miss Förstådd, varför tror du hon har valt de namnen?

Om du skulle ha ett pyjamasparty vad skulle du ha för tema då? Hade du vågat sova över hos Annie?

Tror du att Fannys historia kommer vara sann?

Fannys berättelse

Sidan 1-3

Varför tror du alla barnen hatar Demona medan föräldrarna tycker hon är "ansvarsfull" och "vuxen"? Finns det någonstans på dessa sidor bevis för att Demona gör något ondskefullt? Varför tror du att det är först när hon fyllt fjorton år som hon får börja passa barnen?

Sidan 4–7

Varför tror du föräldrarna väljer att tro på Demonas lögner om vad barnen gör? Hade du ätit dina grönsaker, gjort läxorna och borstat tänderna för att inte Demona skulle berätta hemska saker för föräldrarna? Kan det ligga någon sanning i Demonas version av händelserna?

Fanny tänker inte ställa upp, på vilket sätt tror du hon kommer köra sin grej? Hade du låtit Demona köra med dig?

Sidan 8–11

Hur hade du känt om du passade ett barn som gjorde tvärtemot vad du sa hela tiden? Vad hade du gjort för att få barnet att lyssna på/lyda dig? Hur brukar dina föräldrar få dig att lyda? Vilka lögner hade du sagt till Fannys föräldrar om du varit Demona? Kom på tre hemska, men trovärdiga lögner.

Sidan 12–13

Fannys föräldrar verkar tro att Demona talar sanning. Skulle dina föräldrar tro på barnvakten mer än på dig tror du? Vem tycker du betar sig värst, Demona eller Fanny?

Sidan 14–17

Fanny får en konstig känsla angående Demona, har du någon gång fått en ”konstig känsla”? Hur skulle du beskriva en ”konstig känsla”?

Varför kliar Demona sig under hårbandet tror du och varför luktar hon bränt kött?

Sidan 18–21

Varför kan inte Demona känna värmen tror du? Vad är det som håller på att hända med Demona? Genomgår hon en förändring eller tror du hon alltid har sett ut så och att det är först nu Fanny ser det? Kan man se någon förändring om man jämför illustrationerna?

Vad är skillnaden på att vara ond och elak? Vad skulle du säga gör någon ond?

Sidan 22–24

Hade du vågat bråka med din barnvakt om du misstänkte att hon var ond?

Sidan 25–29

Varför tror du att Demona först nu visar sitt rätta jag? Hur tror du hennes förvandling gått till? Vad menar Demona när hon säger ”Jag ska ta hand om dig själv”?

Sidan 30–35

Vad hade du gjort i Fannys situation? Har du någon bra plats du hade kunnat gömma dig på? Hade du försökt kämpa mot Demona?

Sidan 36–40

Vad tror du hade hänt om Fanny inte hade haft stinkbomberna? Vad hade du gjort med Demona om du varit i Fannys situation? Vad matar man en demon med?

Sidan 41–45

Varför tror du att barnen ändrar sig och plötsligt tycker synd om Demona?

Fanny berättar vad som verkligen hänt och alla barnen tror henne. Om någon hade berättat en liknande historia för dig tror du att du hade trott på den då? Varför ser barnen henne som en förebild tänker du?

Sidan 46–51

Fanny erkänner att hon gillar uppmärksamheten hon får från de andra barnen. På vilket sätt påverkar det historiens trovärdighet?

Efter läsningen

Var det någonting du tyckte var obehagligt/bra med den här boken? När var det som mest spännande?

Välj ut tre nyckelord som du tycker sammanfattar boken (inte vad du tyckte om boken). Finns det något du hade velat ändra på med historien?

I bokens början står det att Fanny ”är en trevlig flicka. Talar alltid sanning. Oftast, i alla fall.” Tror du Fanny är en pålitlig berättare? Ser du något i texten som tyder på att hon kanske inte är en pålitlig berättare?

*

Historien om Demona är berättad ur Fannys perspektiv. Fanny beskriver till exempel hur Demona skrattar elakt när hon låst in Fanny – men också hur Fanny håller sig från att skratta när hon ska kasta stinkbomber på Demona. Eftersom det är Fanny som berättar historien vinklar hon den på ett sätt som framställer henne som mer sympatisk. Fundera över hur historien skulle sett ut om den varit berättad ur Demonas perspektiv. Välj ut ett stycke ur boken och skriv om det så att historien istället blir ur Demonas perspektiv och vinklat mer till hennes fördel.

*

Man brukar säga att det finns mer än en sanning: Om två personer hamnar i bråk har ofta de två personerna olika historier/upplevelser om vad det är som har hänt. Detta innebär inte att en av historierna är lögn och en är sann. Testa i klassrummet! Kom överens i mindre grupper (eventuellt två och två) och berätta (eller skriv) om något som hänt tidigare under dagen – kanske under lunchen eller en tidigare lektion. Jämför med varandra, delar ni exakt samma upplevelse? Vilka detaljer har ni valt att återge?

*

Fanny genomför en rad olika bus mot Demona bland annat tänker hon poppa popcorn utan lock. Har du något riktigt bra bus? Idag finns det många som lägger upp så kallade ”pranks” (bus) på olika internetsidor. Vad tycker du är ett roligt ”prank” och vad är inte kul? När går ett ”prank” över gränsen och slutar vara roligt? Diskutera gärna i mindre grupper.

*

”Hon viskade, men hennes röst var ändå inte mjuk. Den var hård och arg.” Vad menar Fanny med att en röst kan vara mjuk och hård? Testa viska saker ”mjukt” och ”hårt” så som du tänker dig att det låter. Genom att säga saker i olika tonlägen och på olika vis kan betydelsen av det man säger ändras eller förstärkas. När man ska återge tonlägen i text behöver man beskriva på vilket sätt saker sagts. Experimentera med texten, vad händer om man bara skriver dialogen utan att beskriva hur det sagts? Testa byta ut ”mjuk” och ”hård” mot andra beskrivningar så som ”glatt” och ”besviket”. Hur påverkar det läsningen?

*

Hegas arbetsmaterial kallar vi Läsnycklar – med fokus på samtal och bearbetning. Vi vill att böckerna ska räcka länge och att läsaren ska aktiveras på olika sätt och på olika plan. Ibland fokuserar Läsnyckeln mest på innehållet, ibland mer på genren, språket eller formen, det beror på vilken titel det gäller.

Välj ut frågor och uppgifter utefter vad som passar din klass/barngrupp. Jobbar du med yngre barn får förstås skriv-uppgifter förvandlas till något annat. Uppgifterna kan användas individuellt eller gemensamt i textboksamtal. Antingen jobbar ni med dem under läsningens gång, eller efteråt. Svaren på de flesta frågorna finns i texten – det finns inget facit i den här Läsnyckeln.

Mycket läsnöje!